Ч. 111 Четвер 21 мая (2 червня) 1898. Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостввах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·75
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Ще не народила ся, а вже її короткий вік віщують. — Проекти правительства і справа підвисшеня платні урядників державних. — Ситуация Ґрацу. — Іспаньско-американьска війна. — З балканьского півострова).

Нині збирає ся палата послів на дальші засіданя, але під зловіщим знаком. Ще не зібрала ся а вже віщують її короткий вік. Віденьскі ґазети заповідають на нині бурливе засіданє з причини розвязаня ради громадскої в Ґрацу, котре було наслідком звістних подій в столици Стириї, де доси верховодила ґрупа прихильників Шенерера. Рівночасно доносять ті ґазети, що на вчерашній конференциї міністерияльній раджено над ситуациєю і мала настати ухвала, щоби відрочити парлямент хоч би вже в суботу дня 4 червня а найпізнійше около 16 червня, коли би показало ся, що парлямент єсть нездібний до дальшої праці. Загально припускають також, що по відроченю палати послів наступило би розвязанє парляменту.

На нинішнім засіданю правительство предложить палаті послів поставлений вже свого часу за міністра дра Білїньского проект закона о податку від цукру і спіритусу. Правительство сподїває ся, що, коли би сей проект закона був ухвалений, доходи держави збільшили би ся о 15,000.000 зр. Також має правительство предложити провізорию буджетову. Говорять також, що правительство предложить і проект закона о знесеню стемпля від ґазет і календаря і що сей закон має обовязувати вже з початком 1899 р. Наконець доносять віденьскі ґазети, що закон о управильненю платнї урядників державних буде оголошений вже 1 липня і зараз увійде в житє.

Бувший бурмістр міста Ґрацу по нараді з бувшими членами ради громадскої постановив не вносити рекурсу против розвязаня ради громадскої, а то для того, щоби не проволїкати розписаня нових виборів до репрезентациї міста. В деяких льокалях студентских відбула ся домашна ревізия і знайдено всїлякі письма, котрі позабирано. Аґітация в місті не устає мимо енерґічного поступованя властий. Особливо студенти розвинули велику аґітацию. Посли з Ґрацу і члени нїмецкої партиї людової мають на нинїшнім засїданю палати послів поставити внесенє в справі обжалованя кабінету ґр. Туна з причини розвязаня ради громадскої. З Ґрацу доносять, що стирийский Видїл краєвий постановив на повідомленю о розвязаню ради громадскої відповісти, що анї в ухвалї ради, анї в запорученім державним правом свобіднім висказуваню поглядів не видить причини, котра би давала право ужити так острого средства.

З Кі Вест доносять, що вернув там пароход „Фльоріда“ довершивши важну задачу, яка була єму припоручена; єму удало ся висадити на Кубу 400 Кубанців дуже добре узброєних в Сполучених Державах. Віддїл той сто"ть під командою Лякрета і забрав з собою велику масу зброї і муницї для повстанців на Кубі. Експедицию сю зорґанїзовано в Тампі. З того самого острова доносять рівночасно, що американьска фльота транспортова поплила до Сар Maist, де рішить ся, чи войско американьске має війти на Кубу коло Сантхаґо, чи аж на Порторіко. На всякий случай вибере ся експедиция і до Порторіко, але коли би тимчасом удало ся розбити фльоту Сервери, то головний атак буде звернений на Сантхаґо.

Іспаньска палата послів радила вчера над предложеним правительством проектом закона, заказуючого вивозити срібну монету за границю. Мінїстер скарбу заявив, що се средство єсть конче потрібне для управильненя фінансів краю в теперішній хвили. По провінциях викуплено велику скількість срібної монети в тій цїли, щоби єї вивозити за границю, а тому треба перешкодити. Правительство возьме ся до енерґічних способів, щоби зарадити бракови срібної монети. Монетарня в Мадридї буде вибивати срібні монети за мілїон песетів що дня, а на случай потреби каже вибивати срібні монети в парискій монетарни. В той спосіб банк іспаньский буде мати досить срібних монет, щоби покрити всї ноти, які будуть предложені до виплати. Коли же публика переконає ся, що виміна нот на срібло не стрічає трудностий, то щезне недовірє до скарбу державного і єго средств. Предложенє правительства ухвалено.

З Мадриду доносять, що Анґлїя запротестувала против укріплюваня Іспанцями горбів, положених напроти Ґібральтару і заявила, що дальші роботи буде уважати на рівні з кроками воєнними зі сторони Іспанії. Протест сей мав такий успіх, що рада мінїстрів ухвалила здержати дальші роботи.

Межи Францием а Сполученими Державами підписано вже угоду торговельну, оперту на засаді взаїмности. Угода входить в житє з нинїшним днем. Така сама угода лагодить ся і з Анґлїєю а переговори в сїй справі доходять вже до кінця. Се мабуть дало причину до розпущеня чутки, мов би межи Анґлїєю а Сполученими Державами вели ся якісь пере-

---

13)

Антиллї і Багама.

V.

Монте Хрісті і Колюмбові „морскі панни“. — З Монте Хрісті до Пуерто Пията. — Залив Самана і село Санчез. — Місто Санто Домінґо і єго церкви. — Домінїканьска республика.

(Дальше).

Домінїканьска республика єсть з природи дуже богата. Має величаві гори, повні дорогоцінних металїв, непроходимі лїси повні дорогого дерева, розлогі степи, пригожі на випас худоби, богато рік, пишні порти, знамените підсонє, а до того ще й єї ґеоґрафічне положенє єсть дуже догідне. Коли-ж мимо того република ся економічно так дуже лихо стоїть, то вина тому лиш єї теперішне населенє і єї правительство. Головну масу населеня творять муляти, мішанцї з білих і муринів, котрі у всїляких середно- і полудневo-американьских краях займають важне полїтичне і суспільне становище. Се їх значінє показало ся на Еспаніолї або Гаїті найсильнїйше, бо як мурини тут оснували свою самостійну муриньску державу, одиноку в цїлій Америцї, так також і муляти в домінїканьскій републицї оснували самостійну мулятску державу, котра на 48.577 квадр. кільометрах має 600.000 душ. Муляти в републицї Санто Домінґо відзначають ся значно від своїх сусїдів муринів. Они суть розумнїйші і більше підприємчиві. Але на жаль і муляти мають мало охоти до торговлї, а ще більше нерадо беруть ся до роботи в поли або в копальнях; они люди невибагливі і вдоволяють ся тим, що їм дає сама природа; лиш дуже нерадо беруть ся з власної охоти до того, щоби щось більше видобути з землї, як звичайно. Длятого великі простори землї лежать пусті. Коли н. пр. в 1891 р. вивезено попри инші річи около 18 мілїонів кільоґрамів цукру, $3^1/_2$ мілїона кільоґр. тютюну, три чверти мілїона какао, і тілько-ж кави, звиж 4 мілїони лїтрів сирупу, около 80- до 100.000 лїтрів руму. 70.000 лїтрів меду і 100.000 кільоґр. воску, то треба мати на оцї то, що сей добуток призбирали головно білі, і що запопадливійше населенє могло би того всего не в порівнаню більше призбирати. А так само як жителї, журить ся і правительство о піднесенє добробиту в краю.

Правительство домінїканьскої републики складає ся з президента і єго мінїстрів, конґресу і найвисшого трибуналу судового. Що два роки вибирає република 22 послів, котрі ухвалюють закони, але щоби ті закони були правосильні, мусить їх ще президент затвердити. Президента, котрий до помочи має шість мінїстрів, вибирають вибрані до того виборцї; він урядує лиш через чотири роки, але може знову бути вибраний на дальших чотири роки. Розумiє ся, що при виборах президента грає велику ролю аґітация і мабуть тій аґітациї має нинїшний президент, Улїссес Геро (Heureaux) завдячувати, що він від 1886 р. держить ся на президентурі. Геро єсть мулятом середного росту, темної, подібної до магоґоневого дерева барви тїла, але лице у него як у типового мурина. Він говорить по французски і іспаньски знаменито, і кажуть також, що він чоловік дуже інтелїґентний і зручний полїтик, але мабуть не було би великої похибки, коли би хтось сказав, що та єго інтелїґенция і зручність полїтична, то більше хиба „хитрість“, і що він, як то кажуть, „битий на всї боки“. Геро називає сам себе „успокоїтелем вітчини“ мабуть длятого, що силою деспота умів спинити більші домашні війни. З полїтичними противниками, котрі би може хотїли єго усунути, не робить богато короводу. Хто раз попаде ся в єго руки, того певно жде смерть. Щасливий той, котрий доступить тої ласки, що єго зараз вишлють на тамтой сьвіт, бо сумна доля тих, що засуджені на довший час до вязниці і сидять в тяжких кайданах цїлими роками в темних келях цитаделї, доки аж самі з голоду і холоду та браку сьвітла не згинуть, або, коли би показали ся витревалими, не спряче їх тихцем якась тайна рука з сего сьвіта.

Що Геро не знає помилуваня, доказом

говори в справі заключення союза. Ню-Йоркский кореспондент ґазети „Times“ доносить, що він уповажнений заявити, що ніколи не вели ся ніякі переговори межи Сполученими Державами а Анґлією в справі заключення союза.

На балканьскім півострові о стілько вже успокоїло ся, що розмежене і витичене тесальскої границї вже укінчено. Делеґати, котрим повірено допильнувати вимаршу турецкого войска з Тесалії, доносять, що прибули знову 4 пароходи транспортові і єсть повна надія, що уступлене турецкого войска з Тесалії наступить вповні в означенім з гори речинци. Справа Кретийска на разі притихла. Хто буде ґенерал-ґубернатором Крети, доси ще не знати; то лиш річ певна, що Туреччина все ще противить ся кандидатурі грецкого князя на сю посаду.

Новинки.

Львів дня 1-го червня 1898.

— **Іменованя.** Львівский ц. к. висший Суд краєвий іменував авскультантами судових практикантів: Стан. Сливу, Ром. Юдейка, Лук. Малицкого, Ант. Левандовского, Вінк. Яворка, Меч. Маєвского і Алекс. Гільбріхта.

— **Здоровлє Є. Ем. Кардинала** Сембратовича від двох днів трохи поліпшило ся. Недужий може приймати трохи корму і проходжувати ся по компатї.

— **Є. Е. п. Маршалок краєвий** гр. Стан. Бадені повернув передвчера з Буска до Львова.

— **Нові уряди почтові.** З днем 1-го червня увійдуть в житє нові уряди почтові в Дзвинячи, чортківского повіта і в Боратині, ярославского повіта.

— **Нову церков** будують в Ванівці, коросняньского деканата, перемиской епархії, заходами тамошного пароха о. Льва Мийского. Стара церков з мягкого материялу була збудована ще в 1600 роцї, отже стоїть вже три столїтя. Нова церков буде з твердого материялу о однїй бани.

— **При заведеню карнім в Станиславові** введено на підставі рішеня Міністерства справедливости з дня 25 цьвітня 1898 ч. 8984, другу посаду руского сьвященика. Він має характер сотрудника і буде підлягати парохови карного заведеня. Річна платня сотрудника виносить 600 зр., а крім того має мешкане даром в заведеню або 200 зр. річного кватирового. Також дістане 10 кубічних метрів твердого і 4 куб. метри мягкого дерева на опал і 7 кільоґрамів сьвічок стеаринових.

— **Загальні збори товариства учителів шкіл середних** (з черги XIV-ті) відбули ся дня 29 і 30 мая у Львові, при участи около 80 осіб зі Львова і з провинциї. Збори попередило богослуженє в латиньскій катедрі, а опісля відбували ся наради в сали ратушевій. Проводив їм проф. університету др. Ант. Калина. Перший день забрала розвідка Петра Хмельовского: „о виховуючих впливах Мицкевича під взглядом естетичним, моральним і політично-суспільним“, котру за неприсутного автора відчитав проф. Равер. — Товариство призначило при тій нагоді 100 зр. на памятник Мицкевича і жертвувало лавровий вінець. артистично вироблений зі срібла, положений на пальмі і звязаний лентою. Вінець сей має завезти депутация до Кракова і зложити в музею народовім. — Другого дня дебатовано над побільшенем науки польского язика і лїтератури в ґімназиях і над вихованем молодежи на підставі плеку рідного язика. В тім напрямі ухвалено кілька резолюций як і потребу реформи орґанїзациї шкіл середних. Будучі загальні збори ухвалено відбути в Кракові. — Другого дня по зборах уряджено прогульку до Янова.

— **Товариство „Січ“ у Відни** постановило обходити 30-лїтний ювілей свого істнованя з'їздом всїх давних членів „Січи“. З тої нагоди відбуде ся в суботу 4-го червня вечером спільна вечеря і комерс, в недїлю дня 5-го червня з полудня спільна прогулька на виставу, а в понедїлок дня 6-го червня спільна прогулька до Семерінґу і Мірццушляґ. Поворот в второк дня 7 червня.

— **Фальшиві банкноти.** Більше число фальшивих десяток появило ся в Глинянах. Перший фальсифікат придержано на почтї, опісля найдено ще при шконтрі каси уряду податкового один фальсифікат, а кілька штук виловила поліция при виплатах. Фальсифікати досить удачні. Заряджено слїдство.

— **Наукові досліди при помочи бальонів.** З Відня доносять: Дня 8-го червня с. р. в однїй і тій самій годині будуть випущені бальони для наукових дослідів в містах: Парижи, Штрасбурзї, Монахові, Берлинї, Відни, Варшаві і в Петербурзї. Всюди випустять тих бальонів по кілька, а деякими з них поїдуть метеорольоґи, аби збирати дані о густоті, вогкости і теплоті воздуха. Хто побачив би такий бальон, зволить донести о тім до войскового аеронавтичного заведеня у Відни, а коли би бальон упав, то треба его разом з приладами, які в нїм будуть, відослати також до тогож заведеня. В тій цїли кождий бальон буде заосмотрений в хоруговку, з такою написию в кількох язиках: „Осторожність! З огнем, циґарами і люльками здалека! 25 зр. нагороди! Отворити жовту кишеню і перечитати!“ В тій кишени буде інструкция що-до способу опорожненя бальону і запакованя інструментів. За відісланє бальона назначено 25 зр. нагороди. Адресувати треба по нїмецки: Militär-aeronautische Anstalt, Wien, Arsenal.

— **Гради** упали від 20—25 мая в слїдуючих повітах всхідної Галичини: Коломия, Борщів, Мости великі, Станиславів, Угнів, Снятин, Тлусте і Гвоздець. Дня 27-го мая, о годині 1-ій з полудня, навістив град із страшною зливою село Махнів. Злива тревала два години, позамулювала огороди і низше положені поля. — Дня 27 мая перетягла велика буря понад селом Існасом. Один грім убив працюючу недалеко двора жінку Ірину Яковинюк. Другий грім вдарив в хату коло церкви і забив жінку Софію Матрюк, а приголомшив хлопця Николу Мінтича.

— **Огонь** вибух дня 28-го мая в само полуднє в Ланах коло Делїєва, станиславівского повіта. Згоріло пять селяньских загород. Нещастє пішло звідси, що полишені без догляду діти бавили ся огнем. Шкода доходить до 5000 зр. Нї один з погорільців не був обезпечений.

— **Малолїтний злодїй.** Пани А. Ф. властительці реальности під ч. 10, при ул. під Дубом у Львові, украдено минувшого тиждня полишений хвилево на примурку в сїнях ключ від мешканя, а кілька днів пізнїйше з замкненого мешканя книжочку каси щадничої на 300 зр. Пані Ф. повідомила о тій крадежи касу, котра по двох днях візвала еї, аби зголосила ся, бо прийшов „властитель“ згаданої книжочки і хоче взяти гроші. Пані Ф. пішла зараз до каси і застала там 14-лїтного Адама Маґуру, сина мешкаючої в тій самій каменицї Теклї Маґури, котрий прийшов взяти на украдену книжку 190 зр., а побачивши панию Ф. утїк. Пані Ф. пересьвідчила ся, що той злодїй вже в день крадежи книжочки взяв в касї 55 зр. Арештований на другий день Маґура мав при собі вже лиш 37 зр., а за решту купив собі годинник, ножик і ріжних ласощий. Маґуру відставлено до карного суду.

— **Страшна смерть.** Дня 24 мая о годині 10-ій вечером упустила на землю лямпу Катерина Букартик, сторожиха під ч. 12 при ул. Мохнац-

---

слїдуючий случай, котрий став ся перед кількома роками в Санто Домінґо. Один чоловік, що був запутаний у ворохобню против президента і коли она не удала ся, умів так зручно укривати ся, що Геро не міг єму нїчого вдіяти. Президент переказав тогди до него, щоби він не боях ся нїчого, що єму не стане ся нїчого, нехай лиш вийде собі з краю. Чоловік той повірив президентови на слово, а що єму вже надоїло було вічно укривати ся і жити в непевности свого житя, то приїхав до Пуерто Плята, щоби звідси виїхати за границю. Тут его зараз арештовали і замкнули до вязницї, нїби лиш на той час, доки найблизший пароход не відійде. Нещасливий не побачив вже більше сьвіта божого; одного дня знайшли его неживого у вязници — хтось его застилетував. Одного разу запросив був Геро одного із своїх близьких свояків, которого підозрівав, що він стоїть у звязи з его політичними противниками, до себе на обід. Коли той вже добре попоїв, попросив его президент усьміхаючись, щоби він ще не жалував собі по обіді всїляких закусок, бо то вже послїдний обід який він їсть. Нещасливий зразу думав, що президент лиш так собі жартує, але незадовго переконав ся, що Геро не жартом то говорив, бо незадовго по тім увійшло кількох вояків, зловили его, вивели з палати і розстріляли і увільнили так президента від противника, которого він може навіть і зовсїм несправедливо підозрівав.

О таких насильствах президента дістає ся лиш дуже мало до публичної відомости, бо ґазети в краю стоять під строгою цензурою і не вільно їм критикувати поступованя правительства або може ще й виступати против него. Атже був недавно і такий случай, що коли ґазети не похваляли позичку, яку президент хотїв затягнути, він велїв редакторів всїх тих ґазет витягнути в ночи з постелї та позамикати на три до чотири місяцї в цитаделї та пустив аж тогди на волю, коли они прирекли, що на будуче не будуть писати нїчого о правительстві і его плянах. До чого бере ся президент, коли єму треба гроший, щоби було за що гуляти, найлїпшим доказом може послужити отсей факт, що він в 1892 р. хотїв адміністрациї колюмбійскої вистави в Чікаґо позичити 100.000 долярів і предкладав їй, щоби она в застав за то взяла мощі Колюмба, що суть зложені в катедрі в Санто Домінґо. Коли адміністрация вистави не хотїла на то пристати, то Геро незадовго по тім обдер насильно француский банк в Санто Домінґо на 60.000 долярів. Банк, що робив француськими капіталами, старав ся надармо відобрати від него по доброму свої гроші і наконець вніс жалобу до францускoго правительства. Оно вислало тогди в сїчни 1895 кілька канонїрок до Санто Домінґо і загрозило, що буде бомбардувати місто. Геро тогди не лиш вернув всї забрані гроші, але ще й заплатив значну суму відшкодованя.

Розуміє ся, що президент не довго би так господарив, як би не мав доокола себе людий, котрі так само як і він збогачують ся публичними грішми і длятого держать ся з ним за руки. За їх приміром ідуть майже всї урядники в краю, котрі почавши від міністра аж до послїдного поліцая суть дерунами і кубанярами, яких сьвіт не видав. Всї крадуть публичні гроші без кінця; попри то цвитуть ще пачкарство і обманьства всїлякого рода. Коли який з тих панків вже за надто явно краде, то лиш рідко ставлять его перед суд і засуджують; звичайно буває так, що на когось другого, вмішаного в ту справу, звалюють всю вину і він мусить покутувати, а головного виновника пускають на волю. Так було н. пр. в 1890 р., коли один з висших урядників почтових украв був марки листові на суму 25.000 долярів і роздав їх хлопцям, котрі продавали їх в містї низше цїни. Всї знали, хто ті марки украв, а мимо того злодїєви не стало ся нїчого, а хлопців замкнули на довший час до кримїналу.

Річ очевидна, що серед таких обставин економічні відносини в краю мусять бути дуже сумні. Найважнїйші всї доходи краю, податки і мито привозове та вивозове були в заставі у амстердамскої фірми „Вестендорп і Спілка“, котра ненаситному правительству дала кілька позичок а за то казала собі віддати право побираня мита. Дуже широкі права сеї фірми перейшли в 1893 р. на новоутворене товариство „Санто Домінґска Спілка“, котре ухвалою конґресу з 1893 р. дістало право побирати всї доходи краю і уживати їх після своєї думки на покритє довгів і видатків правительства як також на потреби краю. Товариство се зложили голяндскі, бельґийскі і американьскі богачі з осідком в Ню-Йорку. Ся обставина може і пояснити нам, длячого президент домінїканьскої републики в теперішній іспаньско-американьскій війнї так поспішив ся і з власної волї зробив Американцям предложенє, щоби вибрали собі в его краю якесь місце на опору для своєї акциї военної; але она зарaзом і показує нам, що домінїканьска република сидить вже по части в американьскій кишени. Як би самому товариству удало ся розвинути свої пляни, то край економічно піднїс би ся дуже значно, бо має всї услівя до того. Земля републиканьскої републики крие ще в собі множество недобутих скарбів. В горах коло Сібао (Cibao), в околици розвалин староіспаньского міста Буенавентура, коло Котуй (Cotuy) і Манїель і в многих инших місцях знаходять ся копальні золота ледви що добуті Іспанцями і доси ще не використані. Коло Ля Веґа (Vega) і Сантхаґо знаходять ся так само обильні копальні срібла;

кого. Лямпа розбила ся, а нафта бухнула полуминию, котра обхопила Букартикову в одній хвили і так еї попарила, що нещастна в страшних муках померла в шпитали. Цїле тїло крім лиця і підошов було спалене. Мимо того в шпитали повила ще здорового хлопця, вже осьму живучу дитину, котру осиротила. Дитинї дано імя Фльорияна, покровителя горіючих.

— Суд над бузьком. В селї Романові, бобрецкого повіта есть того року лиш одно гнїздо бузьків. Дня 30 цьвітня с. р. сидїла на тім гнїздї бузьчиха, вигріваючи молоді. Нараз надлетів бузьок з сусїдного села Звенигорода і почав еї бити. Бійка розвелась на добре. Оба бузьки покалїчившись, злетїли з даху на землю і тут стали знов до боротьби. Господар хотів їх розігнати, але коли крик не помагав, дотепний селянин поланав суперників і повів перед канцелярию громадску. І зійшла ся рада — але не громадска, а охотнича зібрана з цїкавих. Рада в раду урадили: Бузьчиху, котра була нападена, випустити сейчас, щоби йшла на гнїздо дальше сповняти свій обовязок. За те напастника, чужостороннього, украпали в той спосіб, що привязали єму па шиї червону стяжку та ще на нїй кусник лика і так пустили. Характеристичне то, що бузьчиха, пущена на волю, не відлетїла зараз, але відійшовши кілька кроків приглядалась, як суджено розбишаку. Аж коли той відлетів в сторону свого села, она удала ся на гнїздо.

— Лижви зі скла. Найновійшим винаходом на поли лижварского спорту є лижви зі скла, що їх почато виробляти в Льондонї. Подабають они на пантофель, а мають ту догідність, що їздить ся на них скорше і безпечнїйше як на сталевих. На найблизшу зиму такі лижви появлять ся в торговлях.

— Смерть в погони за золотом. З Аляшки, країни снїгів, леду та золота прийшла така вість: 150 Росиян удало ся на Аляшку, щоби там шукати золота, котре находить ся після давних переказів в земли під ледівцями. Коли ті люди підкопали ся під лїд, усунула ся величезна крига і засипала всїх. При житю остало ся чотирох, инші погибли.

— Подяка. Вп. п. старшому комісареви Сонсяді, п. комісареви поліциї Ґуклерови, п. др. Рознерови і п. Ястшембскому, котрі занимили ся ласкаво віднайденем тїла бл. п. утопившого ся Антоня Шпиндури, Всч. о. Радкевичеви, Всч. оо. катихитам, Вп. п. Директорови мужескої семинариї та Вп. п. професорам, п. Товаришам покійника, як і всїм Вп. участникам, котрі численною участию віддали послїдну прислугу помершому — складає сердечну подяку — *Родина.*

Господарство, промисл і торговля.

— Ц. к. Дирекция зелїзниць оповіщує: Після оповіщеня, заміщеного в „Wiener Ztg.“, передасть ся в дорозї оферт виконане робіт земних, торових і всяких будівель для шляху зелїзничого Вольфсберґ - Цельтвеґ. — Оферти буде ся принимати найдальше до 11 червня с. р. в полудне, в протоколї по дявчім ц. к. Міністерства зелїзниць. — Услівя і иньші документи помічничі можна переглянути в 18 департаменті згаданого Міністерства, або в ц. к. управі будови в Вольфсберґ.

Після оповіщеня заміщеного в „Wiener Zeitung“ передасть ся роботи земні, торові і всякі будівлї для шляху зелїзничого Велян-Унтердравбурґ в дорозї оферт. Оферти буде ся принимати найдальше до 11 червня с. р. в полудне в протоколї подавчім ц. к. Міністерства зелїзниць. — О близших условіях довідати ся можна в департаментї 18 згаданого міністерства і в ц. к. управі будови в Віндішґрец.

Від 1 червня до кінця вересня с. р. оповіщувані будуть на стациях Львів, Перемишль, Стрий, Сколє, Лавочне і Нове Загіре телєґрами віденьского інституту метеорольоґічного, заповідаючи сподїваний на найблизшу добу стан воздуха. Долучені до сих телєґрамів мапи дають погляд на загальний стан воздуха в Европі.

Поданий в розкладї їзди з дня 1 мая с. р. таблиця V. взгл. V. а, в і ц, курс возів спальних при поїздах поспішних ч. 1 і 2 поміж Краковом і Підволочисками на час від 1 червня до 15 вересня с. р. не буде заведений.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Відень 1 червня. Є. Вел. Цїсар оглядав вчера майже через 3 години ювилейну виставу і висказав своє повне вдоволенє.

Відень 1 червня. Є. Вел. Цїсар розпорядив, що Найдост. Архікнязь Франц Фердинанд при всїх войскових інспекциях і оглядинах має фунґувати яко найстарший ранґою фельдмаршал-поручник.

Ню-Йорк 1 червня. Крайсер Sant Luis виплив з Ню-Йорку на всхід, щоби пильнувати фльоту іспаньску, котра має надплисти з Кадиксу.

Ню-Йорк 1 червня. Tribuna доносить з Вашинґтону, що ґен. Мільсворд має виїхати на місце війни.

Рим 1 червня. Після вістий деяких ґазет повний кабінет вже зложений. Рудінї має обняти президию і справи внутрішні; Капеллї— справи заграничні; Люцатті — скарб; Бранка — фінанси. Нове міністерство буде старати ся удержати характер успокоюючий.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1898, після середно-европ. год.

Відходять до

	Поспішні			Особові			
Кракова	8·35	2·50	10·40	4·10	8·50	6·40	—
Підволочиск	—	1·55	6·—	—	9·35	11·—	—
Підвол. з Підз.	6·15	2·08	—	—	9·50	11·27	—
Іцкан	6·15	2·40	—	10·05	—	6·30	10·55
Ярослава	—	—	—	4·55	—	—	—
Белзця	—	—	—	9·55	7·10	—	—
Терпополя	—	—	—	—	6·55	—	—
Гребенова [1])	—	—	—	—	9·15	—	—
Стрия, Сколього [2])	—	—	—	—	—	—	3·00
Лавочного	—	—	—	5·20	—	—	7·00
Зимної Води [3])	—	—	—	—	3·16	—	—
Брухович [4])	—	—	—	—	2·15	—	—
Брухович [5])	—	—	—	—	3·26	—	—
Янова	—	—	—	9·25	12·50[6]	8·40[7]	—
Янова	—	—	—	—	—	3·11	6·20[8]

[1]) Від 10 липня дв 31 серпня. [2]) До Сколього лише від 1 мая до 30 вересня вкл. [3]) Від 8 мая до 11 вересня. [4]) Від 8 мая до 11 вересня в неділї і сьвята. [5]) Від 8 мая до 11 вересня в будні дни. [6]) Від 1 липня до 15 вересня лише в неділї і сьвята. [7]) Від 1 червня до 15 вересня в будні дни. [8]) Від 1 до 31 мая вкл. що день, від 1 червня до 15 вересня вкл. лише в неділї і сьвята.

Поїзд блискавичний зі Львова 8·40 рано, в Кракові 1·48 по полудни, у Відни 8·56 вечер.

Приходять з

Кракова	1·30	5·10	8·45	9·15	6·10	9·10	—
Підволочиск	2·30	9·55	—	—	—	3·30	5·25
Підвол. з Підз.	2·15	9·39	—	—	—	3·04	5·—
Іцкан	9·15	1·50	—	—	6·45	5·40	10·35
Терпополя	—	—	—	7·50	—	—	—
Белзця	—	—	—	7·55	5·25	—	—
Ярослава	—	—	—	10·45	—	—	—
Гребенова Сколього і Стрия	—	—	—	—	1·40[1]	—	—
Лавочного	—	—	—	—	8·05	—	10·30
Скольго	—	—	—	12·10	—	—	—
Брухович	—	—	—	—	—	8.12[3]	—
Брухович	—	—	—	—	—	8·31[3]	—
Янова	—	—	—	7·40	1·01	—	—
Янова	—	—	—	7.57[4]	8·53[5]	—	—

[1]) З Гребенова від 10 липня до 31 серпня. [2]) Від 8 мая до 30 червня вкл. і від 16 серпня до 11 вересня вкл. [3]) Від 1 липня до 15 серпня вкл. [4]) Від 1 до 31 мая і від 16 до 30 вересня що день, а від 1 червня до 15 вересня лише в неділї і сьвята. [5]) Від 1 червня до 15 вересня лише в будні дни.

Час подаємо після годинника середно-европейского; він різнить ся о 36 мінут від львівского; коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 і 36 мін.

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

дальше знаходять ся тут в значній скількости мідь, зелїзо, сіль камінна, алябастер і нафта. В лїсах знаходить ся ще множество маґаґонового, кедрового, кампешового, рожевого і еспінелевого дерева; саванни дають подостатком паші для многих міліонів зьвірят. Також з управи какао, ванїлї, кави, тютюну і тростини цукрової можна би мати значні гроші, особливо, коли би при збірцї уважано більше на приготоване і опаковане тих плодів, бо па торгах сьвітових можна би осягнути далеко висші цїни як доси. Одного лиш не стає сему красному островови: управильненої адмінїстрациї і пильного та рухливого населеня. Коли би знайшло ся одно і друге, то з давної Іспаніолї став би ся другий Цейльон.

VI.

Ямайка. — Де спочиває тїло Колюмба?

До великих антильских островів крім Куби, Гаїті і Пуерторіко або Порторіко, котрі лежать в одній лінії і нинї грають в іспаньско-американьскій війнї безпосередно важну ролю, зачисляє ся ще й чертвертий остров, Ямайка, котрий есть нинї анґлійскою кольонією. Побіч Куби Ямайка в Европі з імени найбільше звістна і назву сего острова чують нераз навіть і ті, котрі майже не мають понятя о сїм острові і як би не рум, котрий звідтам походить, то не знали би й назви сего острова. Рум з Ямайки зробив сей остров популярним в Европі, він есть найбільшою славою острова.

Ямайка лежить на полудне від Куби і замикає від полудневого заходу пролив межи островами Куба і Гаїті або так званий Віндвард Пасаж. Первістно називав ся сей остров Ямаве (Yamave) або Янабіна (Janabina). Колюмб відкрив єго підчас своєї другої подорожи в 1494 р. а в 1514 р. названо сей остров Ісля де Сантхаґо. Син Колюмба, Дієґо, був тут першим іспаньским ґубернатором. Як на всїх иньших островах так і тут Іспанцї своєю нечуваною лютостию вигубили первістних жителїв дуже значно. В 1665 р. забрали сей остров Анґлїйцї і назвали єго Ямайкою. Від того часу населенє острова зачало ся знову підносити, тим більше, що сюди поприходили кольонїсти і плянтатори з острова Барбадос в малих Антилях. В 1692 р. було тут страшне землетрясенє, котре змінило вигляд майже цїлого острова і підчас котрого вигинуло дуже богато людий. Опісля настала пошесть і знову забрала богато людий. А все-ж таки вже в трийцяти роках нашого столїтя було на острові 358.000 людий. В 1865 р. збунтували ся тут були мурини і муляти, против котрих виступила знов противна партия і настала страшенна різня. Анґлїйцї зловили проводиря ворохобників, мулята і баптистского проповідника та повісили его а сотки его приклонників вистріляли. Лютість, з якою тут виступав анґлійский ґубернатор Еуре, стала ся причиною, що его відкликано і від 1866 р. заведено нову конституцию. Від сеї пори має остров анґлійского ґубернатора, або віце-короля, котрому признано ще прибочну тайну раду і парлямент, котрий складає ся з імепованих і вибираних членів. На цїлім острові стоїть залогою всего лиш 1638 войска і корпус охотників з 465 людий, а поліция числить 762 людий. Головним містом острова і резиденцию ґубернатора есть місто Кінґстон на полудневім побережу.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

„MODY PARYSKIE"

ДЛЯ НАШИХ ПАНЬ!

Найдешевше і найгарнійше письмо для жінок, заосмотрене великими таблицями крою і гафтів, додатками повістий і нот, коштує:

квартально . . 1 злр.
піврічно . . . 2 злр.
річно . . . . . 4 злр.

Пренумерату належить присилати до Адміністрациї „Mód Paryskich" у Львові улиця **Личаківска ч. 27** або до

Аґенциї дневників С. СОКОЛОВСКОГО

Пасаж Гавсмана ч. 9.

Числа оказові висилає ся на жадане безплатно.

Всїлякі

ОГОЛОШЕНЯ

принимає виключно

АҐЕНЦИЯ

ДНЕВНИКІВ і ОГОЛОШЕНЬ

у Львові, Пасаж Гавсмана ч. 9.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телєфона число 569).